

STANA VEREŠ, dipl. psih., članica tima za udomiteljstvo Centra za socijalnu skrb Varaždin

Prema broju udomitelja - u hrvatskom vrhu

Udomiteljstvo je kao organizirani oblik skrbi na našem području prisutno od 50-ih godina prošlog stoljeća. Na području koje pokriva varaždinski Centar za socijalnu skrb ima 120 udomiteljskih obitelji koje udomljuju 242 djece. Prema broju obitelji koje udomljuvaju djecu, naše je područje u hrvatskom vrhu.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi iznimnu važnost pridaje razvoju udomiteljstva, a to je područje prvi put obuhvaćeno i posebnim zakonskim aktom - Zakonom o udomiteljstvu, koji je stupio na snagu 1. listopada prošle godine.

O pravima, obavezama te dužnostima udomitelja i stručnih suradnika centara za socijalnu skrb razgovarali smo s diplomiranom psihologinjom Stanom Vereš, članicom stručnog tima za udomiteljstvo Centra za socijalnu skrb Varaždin.

Udomljeno 242 djece

- *Koji su razlozi zbog kojih neka djeca ne mogu odrastati u svojim obiteljima?*

- Brojni su razlozi zbog kojih neka ona ne mogu odrastati u svojim obiteljima. Ponekad je to zbog bolesti ili smrti roditelja, no najčešće je riječ o ozbiljnom zanemarivanju ili zlostavljanju, zbog čega bi daljnji ostanak u biološkoj obitelji bio štetan za dijete. Ta djeca imaju dakle loša prijašnja iskustva, koja se ne mogu jednostavno izbrisati, pa je potrebno mnogo vremena, razumijevanja i strpljenja da se takvo dijete oporavi i prilagodi novoj obitelji. Ali, takva briga ispunjava udomitelje zadovoljstvom, jer su svjesni da svojim trudom i angažmanom mijenja-

ju sudbinu djeteta i daju mu priliku za sretniju budućnost.

Toplina udomiteljske obitelji

- *Kakav je stav stručnjaka o smještaju djece u udomiteljske obitelji?*

- Ako dijete ne može odrastati u vlastitoj obitelji, stav je stručnjaka da se ono smjesti u udomiteljsku obitelj, s obzirom na to da samo u obitelji dijete dobiva individualizira-

nu skrb, toplinu i privrženost. Samo u obiteljskom okruženju razvijamo osjećaj pripadanja, dobivamo podršku kroz čitav život i učimo davati i primati. Kako je to osobito važno kada su u pitanju mala djeca, svi centri za socijalnu skrb dobili su preporuku Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi da djecu mlađu od tri godine smještavaju u obitelj, a ne u instituciju. Akcijom "Svako dijete treba obitelj" UNICEF je

uključen u zbrinjavanje djece do tri godine tako što udomiteljima osigurava potrebnu opremu za tu djecu.

Novine u zakonu

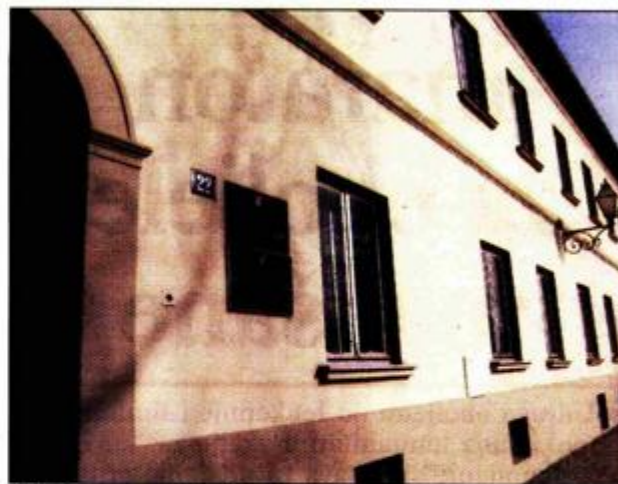
- *Kako su zakonski regulirana prava, obveze i dužnosti udomitelja i stručnih radnika centara za socijalnu skrb?*

- Naše ministarstvo iznimnu važnost pridaje razvoju udomiteljstva, pa je to područje prvi put obuhvaćeno i posebnim zakonskim aktom. Riječ je o Zakonu o udomiteljstvu koji je stupio na snagu 1. listopada prošle godine. Tim zakonom regulirana su prava, obaveze i dužnosti udomitelja i stručnih suradnika centara za socijalnu skrb. U odnosu na dosadašnje propise, Zakon je definirao i neke novine, a jedna od najvažnijih je utvrđivanje mjesečne osobne naknade za udomitelje za pruženu skrb, uloženi trud u svakodnevnom zbrinjavanju djece. Visina osobne naknade ovisi o broju udomljene djece i njihovu zdravstvenom statusu. Dosadašnje opskrbrine i dalje ostaju za podmirivanje svakodnevnih potreba djece. U pogledu broja smještene djece, Zakon je ograničio broj udomljene djece, tako da se udomiteljska obitelj može skrbiti najviše o troje djece, a ako je riječ o osobi koja živi sama, može se brinuti za samo jedno dijete. Iznimka je moguća kada su u pitanju braća i sestre. Tada se uz suglasnost resornog ministarstva može udomiti i veći broj djece, naravno, ako udomitelji imaju za to odgovarajuće uvjete.

Tradicija udomiteljstva

- *Na našem području udomiteljstvo je razvijeno i ima dugogodišnju tradiciju. Mogu li postojeće udomiteljske obitelji zadovoljiti sadašnje zahtjeve za smještaj djece u obitelji?*

- Bez obzira na to što na našem području imamo veći broj udomitelja, želimo udomiteljstvo razvijati i dalje, jer su potrebe za smještajem djece sve veće. Naime, nama se obraćaju i centri socijalne skrbi s područja koja gravitiraju nama, tako da u ovom trenutku iz drugih centara imamo udomljeno 113 djece. Zbog toga sada ne možemo udovoljiti svim zahtjevima za smještaj djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi, a isto tako suočeni smo s problemom smještaja djece koja se školuju u varaždinskom Centru za odgoj i obrazovanje "Tomislav Špoljar", pa im je iz tog razloga tijekom tjedna potrebno osigurati smještaj u Varaždinu.

Ljubav prema djetetu - najvažnija

- *Koji uvjeti moraju biti zadovoljeni da bi se moglo baviti udomiteljstvom?*

- Da biste mogli postati udomitelj, osobe ili obitelji moraju udovoljavati određenim kriterijima. U prvom redu moraju voljeti djecu, imati strpljenja i biti spremni podijeliti svoju energiju, vrijeme i toplinu s onima kojima to nedostaje. Nadalje, moraju imati odgovarajuće stambene uvjete, skladne obiteljske odnose, u obitelji

miteljstvo provodi edukacija udomitelja kojom ih kvalitetno pripremamo za skrb o djeci, a isto tako stručni tim za udomiteljstvo u Centru za socijalnu skrb Varaždin udomiteljima pruža kontinuiranu pomoć i potporu u tom humanom i odgovornom radu.

- *Postoji li mogućnost udomljavanja odraslih i starijih osoba. Kakva je situacija s tim u vezi?*

- Što se tiče odraslih i starijih osoba, također postoji mogućnost njihova zbrinjavanja

Centar za socijalnu skrb poziva

Postanite udomiteljska obitelj

Varaždinski Centar za socijalnu skrb poziva sve osobe i obitelji koje žele djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi osigurati topli dom da se jave u Centar za socijalnu skrb u Nazorovoj 22 ili na telefon 303-906 radi dobivanja detaljnih informacija.

Pozivaju se da se jave na istu adresu i obitelji iz Varaždina koje su zainteresirane za skrb o učenicima Centra za odgoj i obrazovanje "Tomislav Špoljar", kao i obitelji koje žele zbrinjavati starije osobe.

V.N.

U petak, 29. veljače, održava se godišnja skupština Udruge udomitelja za djecu

Promoviranje udomiteljstva

U petak, 29. veljače, s početkom u 16 sati u skupštinskoj dvorani Varaždinske županije (Franjevački trg 7) održava se redovita godišnja skupština Udruge udomitelja za djecu Varaždinske županije „Zipka“. Izvješće o radu te udruge u proteklih godinu dana, kako je predviđeno, podnijet će predsjednica Udruge Nada Furjan.

U proteklih godinu dana „Zipka“ je organizirala brojne aktivnosti. Između ostalog, u suradnji s varaž-

dinskim Centrom za socijalnu skrb i UNICEF-om uspješno su obilježili «Tjedan udomiteljstva», proslavili su 15. svibnja, Međunarodni dan obitelji, u sklopu kojeg su djeci smještenoj u udomiteljskim obiteljima podijelili deset računala. Uz potporu Varaždinske županije organizirali su izlet u Zagreb i posjet Zoološkom vrtu, razgledali su Samoborski park prirode, posjetili su Plitvička jezera. Osim toga, protekle godine Grad Varaždin i varaždinski HNK organizirali

su za udomljenu djecu besplatan posjet kazališnoj predstavi «Božićna priča». Inače, Udruga udomitelja za djecu intenzivno je surađivala i surađuje s ostalim sličnim udrugama, sa Savezom udomitelja RH, Forumom za kvalitetno udomiteljstvo, a aktivno je sudjelovala i u izradi Zakona o udomiteljima.

Na redovitoj godišnjoj skupštini trebao bi se donijeti program rada i financijski plan za ovu godinu.

V.N.

ne smije biti društveno neprihvatljivog ili patološkog ponašanja, moraju biti psihički zdrave i zrele ličnosti. To su sve okolnosti koje ispituje centar za socijalnu skrb na čijem području udomitelj živi i koji udomitelju izdaje dozvolu za obavljanje udomiteljstva. Dozvola se izdaje na tri godine i nakon toga se može obnavljati.

Edukacija udomitelja

- *Biti udomitelj podrazumijeva veliku obavezu i odgovornost. Provodi li se njihova edukacija?*

- Znamo da je preuzimanje brige za djecu velika i odgovorna obveza. Naime, ljudi su često u dilemi mogu li preuzeti ulogu zamjenske obitelji. No, moram naglasiti da se u sklopu dobivanja dozvole za udo-

vanja u udomiteljskim obiteljima. Zakonom je određeno da udomiteljske obitelji za odrasle mogu imati najviše četiri korisnika. Za te korisnike udomitelj također ostvaruje opskrbrinu i osobnu naknadu za skrb i brigu. Prije dobivanja dozvole za rad te osobe prolaze edukaciju kojom stječu znanja o karakteristikama starijih osoba, njihovim potrebama i njezi.

I na kraju, pozivamo sve osobe i obitelji koje razmišljaju o udomiteljstvu da se jave u centar za socijalnu skrb koji djeluje na području na kojem žive, gdje će dobiti detaljne informacije o svemu što ih zanima. To će im sigurno olakšati donošenje odluke.

V. Nazansky